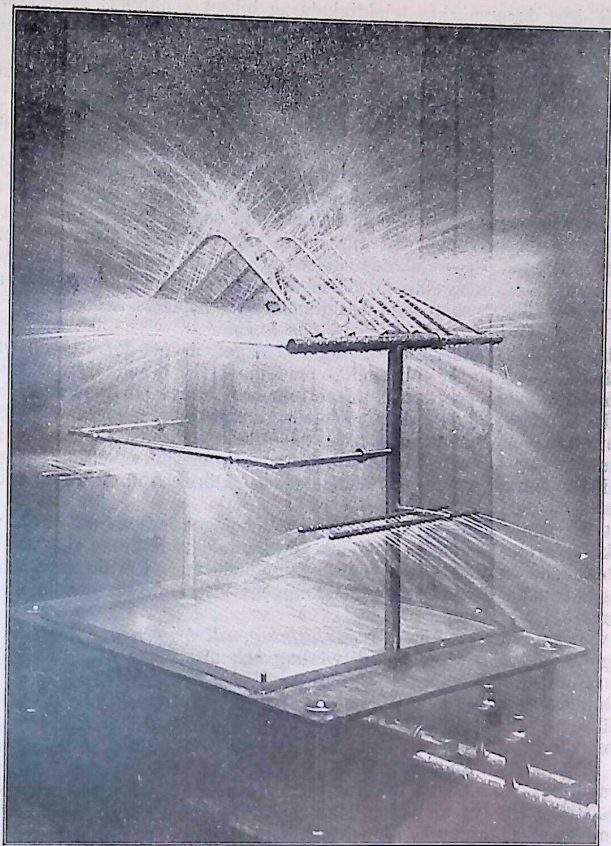

§ 15.

Brandchefen R. Stridbeck, Kalmar, inledde frågan: "*Huru bör § 48 i Städernas Allmänna Brandstodsbolags reglemente tolkas?*" med följande anförande:

Som de fleste af herrarne nog känna till, finnes ett svenskt brandförsäkringsbolag, som heter Städernas Allm. Brandstodsbolag. Bolaget har sitt reglemente fastställt af Kungl. Maj:t. I detta reglemente finnes en paragraf, som berör städernas brandväsande och således oss brandchefer. Då tolkningen af denna § givit anledning till olika uppfattning mellan å ena sidan bolagets styrelse och å andra sidan en del brandchefer, så har Brandchefsföreningens styrelse ansett frågan vara af den betydhet, att ett närmare ingående härpå borde göras vid detta sammanträde och därför åt mig uppdragit att inleda frågan för att sedan genom herrarne få ett uttalande om, huru Svenska Brandchefsföreningen anser, att paragrafen bör tolkas.

Paragrafen är reglementets 48:de och lyder sålunda under rubriken: "Tillsyn å eldsläckningsanstalter". "Angående det sätt, hvarpå vederbörande samhällen handhafva sitt eldsläckningsväsende, låter styrelsen, så ofta det anses erforderligt, verkställa undersökning genom särskildt ombud eller inspektör, som

har att öfver sådan undersökning till styrelsen afgifva berättelse. Framgår däraf, att samhällets eldsläckningsväsende är vanvårdadt, eller att redskapen är otillräcklig eller behöfver reparationer, som icke, efter därom till vederbörande gjord framställning, blifvit verkställda, så eger bolagets styrelse, att från styrelsen i samhället infordra dess utlåtande öfver anmärkningarna och, där så nödigt finnes, utsätta tid, inom hvilken de anmärkta ofullständigheterna i eldsläckningsväsendet böra vara afhjelpna. Försittes denna tid, må styrelsen föreskrifva den höjning, i årsafgift för sedan antagna försäkringar, som af den större risken för- anledes, och, om så befinnes nödigt, vägra ny försäkring å egendom inom sam-

hället, intill dess de anmärkta felaktigheterna blifvit afhjelpna; skolande, om sådant beslut såväl samhällets styrelse, som därvarande kommitté ofördröjligen af styrelsen underrättas*.

Häraf framgår, att ett Kungl. Maj:ts medgifvande förefinnes, men huru detta medgifvande bör tolkas och utföras, synes däremot vara otydligt.

Jag vill då först meddela, huru bolaget uppfattar den i § 48 omnämnda undersökningen och sedan uttala mina åsikter därom. Emellertid anser jag mig böra förutskicka att, när jag i det följande använder ordet bolaget, jag därmed afser bolagets styrelse och verkställande direktör, men icke bolagets delägare d. v. s. försäkringstagarne, af den orsak, att det, som från bolagets sida uttalats och ordnats i denna sak, icke rätt gärna kan sägas vara ett uttryck från försäkringstagarne, då den öfvervägande delen af dessa, såsom vid alla ömsesidiga bolag lär vara fallet, anse sina försäkringar mera som en affär mellan dem och bolaget än som delägarskap med beslutanderätt i bolagets skötsel.

*Huru anser då **bolaget** att § 48 bör tolkas?*

Afsikten med undersökningen, säger bolaget, är att förrätta en *inspektion* för att lämna bolaget ett fullständigt omdöme öfver brandkårernas tjänsteduglighet och därigenom anordna en kontroll, som enligt bolagets åsikt bör ligga i äfven de skatteskyldige och brandstodspremier betalande innevägnarnes eget intresse, emedan denna kontroll utföras på ett effektivt och sakkunnigt sätt samt utan kostnad. För brandcheferna och brandkårerna själfva anser bolaget dessa undersökningar hafva nytta, då bolagets inspektörer kunna gifva sakliga och nyttiga råd.

Sättet för undersökningens utförande vill bolaget hafva fullt effektivt, hvarför inspektionen måste komma som ett verkligt eldsvädetillbud d. v. s. utan att vare sig brandchefen eller kären i förväg underrättats. Därför har bolaget icke funnit någon annan utväg för undersökningens utförande än genom allarmering medelst brandtelegraf.

Jag vill så redogöra för *den uppfattning, till hvilken jag kommit i frågan* efter en ganska ingående både skriftväxling och diskussion beträffande dylik inspektion af Kalmars brandkår.

Att brandväsendets handhafvande har sin matematiska betydelse för ett brandförsäkringsbolags utgifter, är ju tydligt, liksom att det därför ligger i bolagens intresse att söka få samhällena att ordna sitt brandförsvar så effektivt som möjligt. Ett delfående af det sätt, på hvilket brandväsendet skötes, är därför i alla brandförsäkringsbolags intresse, äfven om det icke legitimerats af Kungl. Maj:t. Säkerligen hafva ej heller något bolags ombud härvid från brandchefernas sida mötts af svårigheter, utan hvad, som önskats se, har beredvilligt visats. På institutioner torde nog kunna anses så tillmötesgående med delgitvandet af sina erfarenheter som just de svenska brandkårerna.

Men, mina herrar, mellan undersökning enligt reglementets § 48 och det sätt, hvarpå St. Allm. B. B. önskar utföra inspektion, är en afsevärd skillnad.

Säkerligen har Kungl. Maj:t icke afsett att genom § 48 bemyndiga ett brandförsäkringsbolag sasom inspektionsmyndighet öfver våra städers brandväsende. Något sådant skulle förvisso ej hafva tillkommit utan reglementets remitterande till städerna för yttrande, hvilket troligen icke skett. Något inspektionsberättigande kan man ej heller finna af bolagets verksamhet, då denna icke kan anses vara en allmän för Sveriges innevägnare gemensam rörelse. Dess

delägare utgöras endast af husägare, och huru stor procent äro dessa gent emot samhällenas öfriga till brandväsendet skattebetalande medlemmar, äfven om ingen enda byggnad skulle tänkas vara försäkrad i andra bolag än St. Allm. B. B.? Nej Kungl. Maj:ts stadfästelse af St. Allm. B. B:s reglemente afser förvisso endast, som ordet i § 48 angifver, en ren undersökning och ej en genom allarmering på brandtelegraf företagen inspektion.

Skall en sådan inspektion tänkas, så måste den utöfvas icke af en samhällenas gäldenär utan af en statsmyndighet, som står utom alla premieaffärer. Men såsom sådan kan icke St. Allm. B. B. betraktas. Tills vidare sköta samhällena själfva sitt brandväsande, hvilket äfven så ofta framhållits i våra försäkringstidningar, då någonstädes vädjan gjorts om ekonomiskt bidrag till brandväsendet. Brandförsäkring är ett rent affärsaftal mellan samhället och bolagen, och kostnaderna bestridas af hvar och en på sitt håll, samhället genom brandväsendets skötande och bolagen genom premiernas bestämmande. Det torde därför icke kunna anses förmätet, om samhällena själfva tillåtas sköta sitt brandväsande i öfverensstämmelse med Brandstadgan för rikets städer och gällande brandordningar.

Vi komma därefter till brandtelegrafens användande i och för St. bolags undersökning. Öfverallt där brandtelegraf finnes, torde säkerligen Kungl. Maj:t på stadens egen begära hafva skyddadt brandtelegrafens genom samma lagrum, som skyddar stadens telegrafinrättningar. Bolaget har visserligen icke ansett, att § 48 upphätfver de sålunda erhållna skyddsbestämmelserna, men hemställer till samhällsmyndigheterna, att bolaget måtte försättas utom skyddsbestämmelserna. Vanligen motiveras denna hemställan med § 48 och lyder så: "att rätt på grund af § 48 måtte medgifvas St. A. B. B. att högst en gång om året genom ombud oförberedt få allarmera stadens brandkår".

Af en del statsmyndigheter har detta undersökningssätt beviljats till fullo, under det att af en del andra vissa inskränknningar gjorts såsom villkor. Exempelvis att antingen magistratens eller brandstyrelsens ordförande själf skall utföra allarmeringen, eller att ombudet visserligen får verkställa allarmeringen, men i närvaro af magistratens eller brandstyrelsens ordförande och på tid och ställe, som af denne senare godkänts. Tvifvel kan dock finnas, om Magistrat eller Stadsfullmäktige utan Kungl. Maj:ts medgifvande äga befogenhet att medgifva sådana åtgärder med brandtelegrafens, som afse andra ändamål än brandtelegrafens skötsel eller användande för eldsvådeallarmering. Prejudikat i detta afseende har ännu icke försökts att erhålla.

Äfven kan ifrågasättas, huruvida brandtelegrafens af *någon*, brandchef eller annan, bör användas för annat än verklig eldsvådas tillkännagifvande. Vid en brandkår, där jag haft förmånen att få fullgöra en längre tids studier, och som här är oss mycket nära, fick jag af dess framstående chef inpräntadt den lärdomen, att brandtelegrafens skall hållas i helgd, en lärdom, som otvivelaktigt bör följas äfven vid brandkårer, där eldsvådorna äro få. Ty gifvet är, att ett förslöadt tillstånd kan följa af öfningsallarmeringar, liksom att de största fordringar kunna kräfvas af personalen, först då hvarje man vet, att larmsignal, det är eldsvåda. Det går ej att säga, som en af bolagets inspektörer gjorde i ett tidningsgenmäle mot mina yttranden i frågan. Han påstod, att brandkårerna, vare sig befäl eller manskap, icke hafva rätt att försoffas af öfningsallarmeringar, därför att de äro *aflönade*. Känner man människonaturen rätt, så kan ej hjäl-

pas, att så i alla fall måste blifva förhållandet. Pänningens makt kan ej fullt tillämpas i detta afseende. I detta sammanhang kan jag ej underlåta att "dra" en bit ur Strix den ¹²/₆ 1907. Under en bild af en förgrymmad herre inför en fet poliskonstapel läses följande: "Brandkåren i ett litet stationssamhälle har ord om sig att vara mycket snabb. Inspektören i ett brandstodsbolag har en gång provvat kåren och allarmerat den. Efter någon tid vill han göra om saken och allarmerar. Sedan han en god stund fruktlöst väntat på resultatet, beger han sig till brandstationen, där en välgödd poliskonstapel står och spejar efter, hvar elden är lös. Brandinspektören: "hvarför rycker inte brandkåren ut, då den är allarmerad?" Konstapeln: (med händerna på ryggen): "Ja trodde dä va skoj nu mi."

Ser man på, hvad bolaget vinner genom allarmering, så skall man finna, att det är en ren tidtagning, ty i sina hemställanden begär bolaget icke att äfven få se brandkåren i verksamhet. Att efter brandkårens framkomst till brandskapet inspektörens begäran att få se brandkåren i verksamhet bifalles, får nog tillskrifvas brandchefens eller tillstådesvarande brandstyrelseordförandens välvilja, ty någon skyldighet i detta afseende mer, än brandchefen eller den närvarande medlemmen af brandstyrelsen finner för godt att tillmötesgå, finnes icke i åtminstone magistratens i Kalmar medgitvande. Och jag tror, att om herrarna litet hvar granska ordalydelsen i Edra samhällsmyndigheters till bolaget lämnade tillstånd, Ni skola finna, att så är äfven hos Eder.

Ej heller torde väl någon kunna tyda Kungl. Maj:ts fastställelse af § 48 såsom ett berättigande för bolagets ombud att kommendera brandkåren att utföra hvad helst, som faller inspektören in. Det skulle kunna leda till de mest obehagliga konsekvenser såväl för städernas själfstyrelse som för brandförsäkringsbolagen själfva. Såsom exempel på det senare vill jag anföra en s. k. inspektion, som förriktades i en större stad af St. Allm. B. B:s ombud. Brandkåren allarmerades en dag till ett af de mera farliga områdena i ett af stadens utkanter, ett större trädgårds- och varuupplagsområde. Vid framkomsten emotogs brandchefen af bolagets inspektör. Inspektören aflämnade en skriftlig förutsättning, att eld utbrutit inom området, som till sin hela vidd riskerades. På brandchefens förfrågan, om det verkligen vore meningen, att han skulle utföra släckningsanordningar härför, fick han ett jakande svar, hvarefter brandchefen genmålde, att han skulle förfara efter önskan, men afsade sig allt ansvar. Följden blef, att hela brandkårens attiralj med 2 ångsprutor, nästan hela slangförrådet och all personal kom till användning. Man undrar, om inspektören skulle tagit ansvaret på sig inför sitt bolag eller staden, om en verklig eldsvåda under tiden signalerats. En dylik inspektion talar för sig själf och utgör ett talande bevis för, att man i § 48 icke får se ett tillstånd för bolagets inspektörer att utföra undersökningen huru som helst, utan endast på det sätt *brandchefen* kan finna det med sitt ansvar förenligt.

Huru bör då undersökningen utföras för att lämna bolaget den inblick, som enligt § 48 erfordras?

Först och främst bör fastslås, att det är stadens, för brandväsendet närmast ansvariga, myndighet, magistrat, brandstyrelse eller drätselkammare, som skall föranstalta om undersökningen, men att ingen utomstående, ansvarig, person eller institution bemyndigas som inspekterande öfvermyndighet. Bolagets inspektör skall vara den iakttagande och stadens myndighet den befallande.

‘Vidare bör fastslås, att brandtelegrafen icke af annan än brandchefen skall användas för andra ändamål än verklig eldsvådas tillkännagifvande. Den af bolaget önskade öfverraskningen kan ske, utan att gällande förordningar brytas och utan oberättigadt misstroende mot oss brandchefer om förberedelser.

Hvad brandkåren kan prestera skall utrönas på brandstationen, men ej ute å stadens byggnader. Man kunde tycka, att äfven bolaget med sin ägfnå saksakskap skulle anse så, då på brandstationen utföras alla detaljer, under det vid en byggnad ute i staden endast en ringa del däråf kan visas; därtill kommer, att tillstånds begärande hos husägaren och faran för hyresgästernas uppskrämmande gör, att man aldrig kan få utförandet, som bolaget önskar d. v. s. så mycket som möjligt liknande verkligt släckningsarbete. Hvem skall för öfrigt ersätta eventuella skador, som därvid uppstå på en fastighet? Skall bolaget icke hafva något ansvar därvid håller, när öfningen sker på dess begäran?

Enligt hvad jag sålunda anført, anser jag, att § 48 i St. Allm. B. Bs reglemente icke kan tolkas i öfverensstämmelse med den tillämpning, bolagets styrelse ansett sig böra gifva densamma. Och man får hoppas, att bolaget styrelse och verkställande direktör skola finna det vara för bolagets intressen fördelaktigare att, äfven af den orsaken, att det icke på något sätt ekonomiskt bidrager till samhällellas brandväsande, afstå från tanken att vara inspektionsmyndighet öfver hela landets brandväsande, och i stället ordnar sin undersökning så, att samhällellas själfstyrelse eller gällande författningar icke kränkas, utan att förhållandet mellan städerna och bolaget blir, hvad det bör vara: ett rent affärsförhållande.

Under den därpå följande diskussionen yttrade: *Herr vice Oräföranden, Brandchefen i Gefle O. von Malmborg,*

Vice ordf., brandchefen i Gefle, O. v. Malmborg, erinrade om lydelsen af § 5 i Brandstadgan för rikets städer. Däruti föreskrifves, att ‘brandchef eger att kalla brandstyrkan eller delar däråf till mönstringar och öfningar’. Någon annan, som härtill äger befogenhet, vet brandstadgan ej utaf. Huruvida själfva utkallandet sker medelst brandtelegraf, telefon eller bud har i detta sammanhang intet att betyda. Denna enbart brandchefen gifna rättighet tål ej att rubbas, ty i annat fall blifva konsekvenserna däråf oberäkneliga. Att åt ingen annan än brandchefen tillerkänts denna rätt, beror ej på en slumpvis tillkommen affattning af brandstadgans ordalydelse, utan har sin naturliga förklaring däruti, att brandchefen är ansvarig för brandkårens påpasslighet, då den i och för eldsläckning behöfver tagas i anspråk.

Önskar någon, att brandkåren skall utrycka till öfning eller mönstring, bör därför denne åtylida brandstadgans föreskrift och först vända sig med framställning härom till brandchefen. På dennes beprövande beror sedan, dels huruvida brandkåren får allarmeras, hvilket då sker af brandchefen eller på hans bemyndigande, och dels bestämmandet af tiden för allarmeringen och platsen, till hvilken brandkåren utkallas.

Oafsedt brandstadgans föreskrift ligger det i sakens natur, att ingen utan brandchefens tillstånd får allarmera brandkåren, ty ingen annan vet att bedöma, hvilka menliga följder deraf kunna uppstå, och ingen kan påtaga sig det ekonomiska ansvaret för dessa följder. Det kan sålunda ej vara lämpligt, att brandmanskapet onödigtvis bortkallas, då göromål följa, hvilka ej utan men kunna afbrytas, och hvilka kräfva en stor del af brandkårens fåtaliga personal, exempelvis vid pågående öfningar med ångspruta. Ej heller kan det vara försvarligt,

att brandkåren under pågående eldsläckningsarbete, hvarom utom brandkåren stående person ofta ej har kännedom, onödigtvis tvingas splittra sina fåtaliga krafter för att med en del af kåren skynda till ny allarmeringsplats.

Då S. A. B. B. utkallar brandkåren utan brandchefens tillstånd, har detta bolag dervid alls icke klädt sig ansvaret för de olyckor, hvilka kunna inträffa med brandkårens personal, hästar och redskap, ej heller för följderna af, att brandkåren bortkallas från ansvarsfulla öfningar eller från pågående eldsläckningsarbete eller af att brandkåren derigenom hindras från att i tid ingripa till släckning af eldsvåda, som utbrutit under tiden brandkåren af bolaget utkallats. Följderna häraf kunna blifva kännbara ej allenast för bolaget sjelf utan jemväl för öfriga brandförsäkringsbolag, hvilka derigenom få vidkännas ökade brandskadeersättningar. Och dock är det ej bekant, att de svenska brandförsäkringsbolagen gifvit S. A. B. B. någon fullmakt till dylikt riskabelt förfarande.

Den enda myndighet, som kan tänkas berättigad att utan brandchefens hörande allarmera brandkåren, är Stadsfullmäktige. Tillåta de sig detta, hafva de dermed tritagit brandchefen från ansvaret för de menliga följder, hvilka härigenom kunna uppstå, och sjelfva iklädt sig detta ansvar. Enligt talarens erfarenhet förfara Stadsfullmäktige dock icke så, utan tillkalla de först brandchefen och höra sig för hos denne om lämpligheten af att vid tillfället allarmera brandkåren.

S. A. B. B. stöder sig på § 48 af sitt reglemente och på af stadsmyndighet lemnadt tillstånd till allarmering.

Ohållbarheten af att på grund af § 48 i reglementet allarmera brandkåren är uppenbar, då helt visst hvilket som helst svenskt brandförsäkringsbolag kan på derom gjord framställning få sitt reglemente fastställt af Kungl. M:t och därvid jemväl få i reglementet intaget en bestämmelse, liknande § 48 af S. A. B. B:s reglemente, och då stadsmyndighet, som lämnat tillstånd till ett af dessa bolag att allarmera brandkåren, svärligen kan förvägra andra bolag, hvilka stödjä sin anhållan på samma grunder, att jemväl allarmera brandkåren. Skulle då bolagen allmänt förskaffa sig allarmrätt och tillämpa densamma så, som S. A. B. B. nu gör, skulle tygheten för att brandkåren i tid infunne sig vid eldsvådeplats så förminskas, att t. o. m. S. A. B. B. torde reagera mot sådant förfaringsätt.

Hvad angår det förhållandet, att stadsmyndighet lämnar tillstånd till S. A. B. B. att brandchefen oåtspord allarmera brandkår, är det ganska sannolikt, att lämnandet af sådant tillstånd är i strid mot brandstadgans föreskrift, att brandchef eger kalla brandstyrkan till öfningar och mönstringar, och i så fall är tillståndet ej lagligt. Är den stadsmyndighet, som lämnat dylikt tillstånd, ej benägen att på derom af brandchef gjord motiverad framställning återkalla detta tillstånd, torde ingen annan utväg till ändrings ernående återstå än att framställa klagomål öfver det berörda tillståndet. Talaren förklarade sig betänkt att, om så behöfdes, driva saken därhän för att i högsta instans erhålla ett prejudikat.

Det tillkommer i första hand hvarje stad sjelf att öfvervaka, att brandsläckningsväsendet fungerar så, att staden är tillfreds med detsamma. Sådant kontroll finnes i hvarje stad. Efter hvarje timad eldsvåda hålles nämligen magistratsförhör öfver förhållandena vid densamma, hvarvid jemväl allt, som rör brandkårens uppträdande, blifver föremål för undersökning. Har S. A. B. B. med

brandskadans utbetalande att skaffa, tillställes bolaget protokoll öfver förhöret, och äfven i alla andra fall står det bolaget fritt att erhålla protokollsutdrag öfver den gjorda undersökningen. Det låter ju väl tänka sig, att ej S. A. B. B. öfverallt är nöjd med blott denna af stadsmyndighet verkställda kontroll, ty dels förekomma i en hel del städer eldsvådor ganska sällan, och dels kan bolaget af någon särskild anledning önska en undersökning af brandsläckningsförhållandena. I så fall bör bolaget verkställa denna undersökning på sådant sätt, att ej brandchefens rätt trädas för nära. Men hvad vinner bolaget med, att i städer, der fast brandkår finnes, och der densamma esomoftast utkallas till eldsläckning, exempelvis Gefle stad, allarmera brandkåren? Bolaget vinner egentligen blott kännedom om, att brandhästarna förmå framforsla brandkårens redskap och personal en viss vägsträcka på så och så lång tid, och detta kan hvar och en ungefär räkna ut ändå, utan att brandkåren derför behöfver allarmeras. Hvad angår undersökning om, huruvida brandtelegrafen fungerar ordentligt, kan detta lika väl utrönas på annat sätt. Någon större garanti härför än att, såsom väl sker i alla städer med fast brandkår, brandtelegrafen dagligen afprovvas, läser väl ej bolaget kunna erhålla. Deremot får bolaget genom brandkårens utkallande icke kännedom om brandkårens funktionsförmåga, om redskapens och vattenledningens beskaffenhet med mycket mera så, som om undersökningen egde rum å brandstationens gård, ty där behöfver ej samma hänsyn tagas till den skada, som genom vattengifningen och genom redskapen orsakas å byggnaderna i staden, med hvilka skadors ersättande bolaget ej tager befattning, utan får brandkåren vidkännas desamma. Bolaget kan svårigen undgå att sjelft inse detta, men då bolaget det oaktadt står fast vid att vilja allarmera brandkåren ute i staden, utvisar detta, att skälet härtill är att söka i någon anledning, som ej har med § 48 af bolagets reglemente att skaffa.

Hvad angår frågan om brandtelegrafens användande till utkallande af brandkåren i och för öfningar, vore talaren visserligen äfven af den mening, det brandtelegrafen bör hållas i helgd. Så hade talaren sjelf ej allarmerat sin brandkår på nio år, alltsedan det då afhöllna brandchefsmötet i Gefle, ty anledning till sådant förfarande hade saknats. För öfrigt pågå ju allmänt vid fasta brandkåren anspänningsöfningar inom brandstationerna, hvilket är detsamma som allarmering af brandkåren blott med den skillnad, att brandkåren ej rycker ut om stationsområdet. Dock kunna ju fall förekomma, då det är befogadt att genom allarmering från brandskåp utkalla brandkåren, exempelvis då lång tid flutit, utan att kåren allarmerats.

Enligt talarens tydning af brandstadgan stod dock den saken fast, att om brandkåren utkallas medelst brandtelegraf, så skall allarmeringen ske af brandchefen eller af den person, som därtill för visst fall fått brandchetens bemyndigande.

Inspektören i Städernas Allmänna Brandstodsbolag *Herr Janzon* anhöll att få yttra sig i frågan.

Sedan herr Ordföranden framställt förfrågan, om sammanträdet medgåfve herr Janzon detta, ehuru han ej vore medlem af Brandchefsföreningen, och sammanträdet lämnat sitt bifall härtill, meddelade herr Janzon, att de allarmeringar, som verkställdes af Städernas Allmänna Brandstodsbolag icke ske på grund af § 48 utan till följd af städernas egna medgifvande. De städer funnos, som ne-

kat sådant medgifvande, och där verkställdes undersökning utan allarmering. Någon öfverträdelse af brandstadgan hade icke gjorts af bolaget.

Brandchefen i Norrköping, R. Mossberg, var mycket förvånad öfver herr Janzons meddelande, alldenstund § 48 alltid användts som stöd för bolagets begäran om allarmeringsrätt. Bolaget måste därför gifvetvis i § 48 se den grundläggande rätten.

Skall allarmering ske, skall den utföras af brandchefen. Det är för mycket begärdt, att brandchefen, som alltid är den, hvilken skall bära ansvaret, icke ens skall få vara närvarande.

Brandchefen O. v. Malmberg var delvis förekommen af Herr Mossberg. Just § 48 i sitt reglemente är det, som bolaget framdrager såsom skäl för sitt handlingssätt och som bolaget framhållit för att utan brandchefs hörande allarmers stads brandkår.

Bolagets § 48 talar emellertid ej alls om någon "inspektion" utan om "undersökning" af det sätt, hvar på städerna handhafva sitt eldsläckningsväsende, och uti dessa uttryck ligger en väsendtlig skillnad, då utkallande af brandkåren utan brandchefs dertill lemnade tillstånd ej kan anses ingå i bolagets undersökningsbefogenhet.

Talaren ville, på det hans föregående yttrande ej måtte missuppfattas, såsom sin mening anföra, att intet svenskt försäkringsbolag, hvilket har att svara för brandförsäkring inom stad, bör förvägras att taga kännedom om det sätt, på hvilket staden handhafver sitt brandsläckningsväsende, oafsedt om härom ordas i bolagets reglemente eller ej. Också hade talaren aldrig hört sådant fall förekomma, att brandförsäkringsbolags ombud förvägrats dylik undersökning, då anhållan derom gjorts hos stads brandchef.

Betecknande är det sätt, på hvilket S. A. B. B. gått till väga för att mot brandchefs bestridande få sin vilja igenom, hvilket visar, att bolaget ej varit noga om de dervid använda medlen. Bolaget inser gifvetvis, att det faller sig motbjudande för en brandchef att öfverklaga ett af öfverordnad stadsmyndighet fattadt beslut, och häraf begagnar sig bolaget genom att under sken af berättigande frampressa af stadsmyndighet ett tillståndsbevis till allarmering af brandkår, oafsedt huruvida brandstadgans föreskrifter härigenom öfverträdas eller ej. Hjelper ej detta, hotar bolaget med repressalier i form af ökade brandförsäkringsavgifter, om dess framställning ej villfares. Det är detta bolagets tillvägagångssätt, som väckt förargelse, och som nu synes ganska allmänt ogillas af brandcheferna.

Beklagligt är, att ett svalg härigenom uppstått mellan S. A. B. B. och rikets brandchefer, ty å båda hållen skulle bästa resultat vinnas genom godt samarbete, hvilket ock borde vara en helt naturlig sak, då båda delvis arbeta för samma mål.

Brandchefen i Malmö, N. Djurklou ansåg, att, då enligt brandstadgan endast brandchef äger kalla brandstyrkan till öfning, enhvar, som utan brandchefens medgifvande allarmerar brandkår, gör sig skyldig till förseelse, som bör anmälas till bestraffning. I Malmö hade ingen inspektionsallarmering försökts och med det vidsträckt eldsläckningsområde, som Malmö brandkår, med så godt som endast en enda utryckning tilldelats, skulle en allarmering utan eldsvåda kunna föranleda stora utgifter för därvarande brandstodsbolag. Motsatte sig på det allra kraftigaste dylik inspektion.

Inspektör Janzon framhöll ånyo, att allarmeringen naturligtvis icke kunde göras på grund af § 48 utan på grund af särskilda tillstånd.

Brandchefen i Helsingborg, G. Braun ansåge det högst oförsynt, att komma med sådana pretantioner, som att få allarmera och inspektera brandkårerna. Meddelade, att Skånska Brandförsäkringsinrättningen aldrig utfört något dylikt, oaktadt detta bolag lämnade stora summor till de skånska städernas brandkårer. Så hade t. ex. Malmö ett årligt anslag på 16,800 kr., Helsingborg 8,400 kr. samt öfriga städer i Skåne med fast organiserad brandkår anslag i poportion. Dessutom hade städerna erhållit stora anslag för organiserande af sitt brandväsende, utförande af vattenledningsanläggningar, brandtelegrafer och dylikt. Skånska Brandförsäkringsinrättningens undersökning, huruvida stadens brandväsende fyller sin uppgift eller ej, sker på eldsvådeplatsen och består däri, att den kommitté, som finnes i hvarje stad, omedelbart efter timad eldsvåda gör besiktning på brandstället, hvarförutan alltid fordras polisrapport.

Brandchefen i Nyköping meddelade, att han förgäfves sökt i sin stads handlingar efter ett tillstånd för bolaget att allarmera i Nyköping. Om sådant tillstånd erhållits, torde bevis härpå lämnas, innan vidare allarmering göres i Nyköping. Egentligen borde tillståndet visas hvarje gång, alldenstund ny brandchef kunde hafva tillträdt, och därför icke hade kännedom om förut lämnadt medgifvande.

Inspektör Janzon meddelade, att bolagets inspektörer aldrig verkställa allarmering utan att medföra tillståndet.

Sedan diskussionen härmed förklarats afslutad, uppdrog sammanträdet åt styrelsen, att till följande dag framlägga förslag till uttalande i frågan.

Torsdagen den 17 Mars.

§ 18.

Föredrogs enligt § 15 ofvan af styrelsen förslagen resolution till yttrande angående tolkning af § 48 i Städernas Allmänna Brandstodsbolags reglemente.

Sammanträdet beslöt följande uttalande:

Med ogillande af det sätt, på hvilket Städernas Allmänna Brandstodsbolag verkställer undersökning af städernas brandväsende, uttalar Svenska Brandchetsföreningen såsom sin mening rörande tydningen af § 48 i Städernas Allmänna Brandstodsbolags reglemente, att, eftersom Brandstadgan för rikets städer föreskrifver, att brandchef kallar brandstyrkan eller delar af densamma till mönstringar och öfningar, så eger bolaget, då detsamma gör undersökning om det sätt, på hvilket samhälle handhafver sitt brandväsende, och därvid önskar, att brandkåren allarmeras, att därom göra framställning hos samhällets brandchef.